

عنوان مقاله:

نظارت و بازرسی از دیدگاه اسلام با تاکید بر فرمایشات حضرت علی (علیه السلام)

محل انتشار:

اولین کنفرانس بین المللی حماسه سیاسی (با رویکردی بر تحولات خاورمیانه) و حماسه اقتصادی (با رویکردی بر مدیریت و حسابداری)
(سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده:

حسن جوادی - مربی دانشگاه شهید مہاجر اصفہان، دانشجوی دکترای علوم قرآن و حدیث

خلاصه مقاله:

در مباحث مدیریت و رفتار سازمانی بحث نظارت و بازرسی از مفاهیم بنیادین بوده و همراه با برنامه ریزی از سازماندهی، هماهنگی، بودجه بندی و فرمان دهی در قلمرو وظایف مدیریت قرار دارد. بازرسی فرایندی است که از طریق آن مدیر قادر است بر نحوه عملکرد زیر دستان خود نظارت کرده و میزان انحراف از اهداف را تشخیص دهد. این فرایند هم چون سایر کارکردهای مدیریت به مهارت ادراکی، فنی و انسانی مدیر بستگی تام دارد. معمولا مدیریت استراتژیک سازمان به منظور حصول اطمینان از انجام درست کار و انجام کار درست که از آن به کارایی و اثربخشی تعبیر می شود به بازرسی و نظارت بر حسن انجام امور می پردازد. در مبانی مدیریت اسلامی و از جمله در سبکهای رهبری ارایه شده توسط مولای متقیان حضرت علی (ع) نظارت و بازرسی بر زیر دستان از اهمیت و جایگاه ویژه ای برخوردار است. امام علی (ع) با تاکید بر سه مهارت فنی، انسانی و ادراکی مدیرفرامین مدیریتی بی بدیلی را در امر نظارت و بازرسی صادر کرده اند که نه تنها در دوره خود برترین سبک مدیریتی در حیطه بازرسی محسوب می گردید هم اکنون نیز از جایگاه ویژه ای برخوردار است. آن حضرت در نامه ای به کارگزاران خود بر امر پنهانی بازرسی تاکید کرده می فرمایند: رفتار کارگزاران را بررسی کن و جاسوسانی وفا پیشه بر آنان بگمار که مراقبت و بازرسی پنهانی تو از کار آنان سبب امانت داری و مهربانی با رعیت خواهد بود. از همکاران نزدیکت سخت مراقبت کن و اگر یکی از آنان دست به خیانت زد و گزارش جاسوسان تو هم آن خیانت را تایید کرد به همین مقدار گواهی قناعت کرده و او را به تازیانه، کیفر کن. و آن چه از اموال اختیار دارد از او باز پس گیر سپس او را خوار دار و خیانت کار بشمار و طوق بد نامی به گردنش بیفکن. فرامین امام در امر بازرسی و نظارت منشور مدیریتی کاربردی است که با تاکید بر ارزشهای محوری رفتار فرودستان و زیر دستان را در امر نظارت و بازرسی به خوبی تبیین نموده و چارچوب ادراکی مناسبی را برای مدیریت استراتژیک سازمانها فراهم می نماید. از این منظر این الگو پارادایم مدیریتی برتری است که در گذر زمان از ارزش و اعتبار ساقط نشده و در تمامی اعصار و قرون قابلیت کاربرد دارد. مقاله حاضر در صدد است به بررسی فرامین امام علی (ع) در باب بازرسی و نظارت پرداخته و با استعانت از خطبه ها، نامه ها و سخنان امام علی (ع) منشور تربیتی و مدیریتی امام را در این موضوع استخراج و ترسیم نماید.

کلمات کلیدی:

نظارت، مدیریت اسلامی، بازرسی، مهارت های انسانی، ادراکات مدیر،

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/496431>

